

4/10/2026 | 18:00

Kościół Wniebowzięcia NMP w Jaćmierzu

LES MUSICIENS DE SAINT-JULIEN

Doux silence

PROGRAM KONCERTU

Suita re

Gawot · Robert de Visée

Gawot z wariacją · Nicolas Le Bègue

*Sarabanda: Le digne objet pour qui mon cœur
soûpire*

· Joseph Chabanceau de La Barre

Passacaglia z opery Acis i Galatea

· Jean-Baptiste Lully

Si c'est un crime que l'aymer

· Antoine Boesset

Suita menuetów z Poitou

Suita sol

Bourrée · Jean-Baptiste Lully

Rigodon w formie ronda: *Pieśń chłopów
i pasterzy* · Gaultier de Marseille

Dans ces déserts paisibles

· Jean-Baptiste Lully

Recytatyw Orfeusza: *Trop indiscret Amour*
z Baletu Muz · Jean-Baptiste Lully

Suita Ia

*Bransle de Mr de Lully – Bransle guay –
Bransle à mener* · Jean-Baptiste Lully

Le doux silence de nos bois

· Honoré d'Ambruis

Pour une Bergère infidelle

· Bertrand de Bacilly

D'un feu secret je me sens consumer

· Michel Lambert

Suita Ia

Preludium – Allemande

· Jean Laquemand Dubuisson

Kurant La belle homicide z wariacją

· Ennemond Gaultier / Charles Mouton

La Bergère Annette · Christophe Ballard

Suita do

Giga wesola · Robert de Visée

J'avois juré l'autre jour · Bertrand de Bacilly

Rigodon z opery Acis i Galatea z wariacją ·

Jean-Baptiste Lully / François Couperin

Na dworze francuskim między XVI a XVII wiekiem rozkwitła *air de cour* – krótka strofowa pieśń solowa o tematyce miłosnej, wykonywana przy akompaniamencie lutni lub innych instrumentów. To bez wątpienia najpiękniejsze i najbardziej subtelne zjawisko, jakie muzyka francuska wydała w tamtym stuleciu, kwinte-

sencja francuskiej wrażliwości i wykwinności. François Lazarevitch od lat zgłębia źródła tego repertuaru, by lepiej zrozumieć i przyswoić jego język – prozodię, artykulację, ornamentykę – konfrontując go jednocześnie z tym, co może zaoferować tradycja ustna.

W programie zatytułowanym *Doux silence* (*Słodka cisza*) Les Musiciens de Saint-Julien spoglądają na klasyczne utwory tego gatunku świeżym okiem. Brzmienie fletu splata się tu z lekkim i precyzyjnym głosem sopranistki. Program dopełniają utwory czysto instrumentalne, w których flet ponownie odgrywa główną rolę – z muzyką Lully’ego, de Visée czy Gaultiera de Marseille.

FRANÇOIS LAZAREVITCH

flet poprzeczny, flet prosty, musette,
kierownictwo artystyczne

JEHANNE AMZAL

sopran

NOÉMIE LENHOF

viola da gamba

GABRIEL RIGNOL

arcylutnia

MARTA GRAZIOLINO

harfa

Zespół Les Musiciens de Saint-Julien, założony i kierowany przez flecistę François Lazarevitcha, zajmuje wyjątkowe miejsce na scenie muzyki dawnej. Pomyślany jako artystyczne laboratorium, łączy z wyczuciem źródła erudycyjne z tradycją ustną, tworząc żywy, ekspresyjny

i głęboko osobisty język muzyczny, trafiający do szerokiej i zróżnicowanej publiczności.

Przekonani, że znajomość dawnych stylów wykonawczych jest kluczem do interpretacji tego repertuaru, muzycy z wielką swobodą i rygiem badawczym eksplorują bogactwo muzyki dawnej i barokowej. Solidne podstawy warsztatowe pozwalają im z powodzeniem sięgać zarówno po muzykę kameralną, jak i formy orkiestrowe czy wokarno-instrumentalne, a także spektakle sceniczne i programy inspirowane muzyką tradycyjną.

Bogata dyskografia zespołu, publikowana przez Alpha Classics, obejmuje repertuar od francuskiej *air de cour*, przez dzieła Bacha, Vivaldiego i Mozarta, po dawną muzykę Irlandii i Szkocji oraz rzadziej wykonywane utwory Marina Maraisa. Nagrania zespołu były wielokrotnie wyróżniane przez francuską krytykę, m.in. Choc Classica i Diapason d'Or.

Les Musiciens de Saint-Julien występują na najważniejszych scenach koncertowych we Francji i za granicą – m.in. w Le Volcan (scène nationale du Havre), Salle Gaveau, Filharmonii Paryskiej oraz podczas festiwali Folles Journées (Nantes, Warszawa, Tokio) i Actus Humanus – łącząc trasy koncertowe w Europie z występami w Ameryce Północnej.

Mający swoją artystyczną siedzibę w Hawrze w Normandii, zespół prowadzi także intensywną działalność edukacyjną – jego letnia Akademia gromadzi co roku setki muzyków i tancerzy z całego świata, a na kanale YouTube udostępniane są materiały pedagogiczne i artystyczne

prezentujące wyniki prowadzonych przez zespół badań.

TEKSTY UTWORÓW

La sarabande

Vous demandez pour qui mon cœur soupire,
Quand vous m'entendez soupirer:
Puisque vous pouvez l'ignorer,
Belle Philis, je m'en vais vous le dire;
Mais si nos cœurs avoient mesmes desirs,
Il faudroit moins expliquer mes soupirs.

*Pytasz, dla kogo wzdycha moje serce,
gdy słyszysz moje westchnienia:
skoro możesz tego nie wiedzieć,
piękna Filido, zaraz ci to powiem;
lecz gdyby nasze serca żywiły
te same pragnienia,
mniej trzeba by tłumaczyć moje westchnienia.*

Le digne objet pour qui mon cœur soupire,
A les mesmes graces que vous:
Les yeux, & l'esprit aussi doux?
Helas! Philis, c'est assez vous en dire,
Et si nos cœurs avoient mêmes desirs,
Il faudroit moins expliquer mes soupirs.

*Ta, dla której wzdycha moje serce,
ma te same wdzięki co ty:
spojrzenie i umysł równie słodkie?
Ach, Filido! Dość już powiedziane,
a gdyby nasze serca żywiły
te same pragnienia,
mniej trzeba by tłumaczyć moje westchnienia.*

Si c'est un crime que l'aymer

sł. Jean de Lingendes (1580–1616)

Si c'est un crime que l'aymer,
L'on en doit justement blasmer
Que les beautés qui sont en elle,
La faute en est aux dieux
Qui la firent si belle:
Mais non pas à mes yeux.

*Jeśli zbrodnią jest ją kochać,
słusznie trzeba winić
jedynie piękno, które w niej mieszka —
winni są bogowie,
którzy stworzyli ją tak piękną,
a nie moje oczy.*

Car elle rend par sa beauté
Les regards et la liberté
Incompatibles devant elle.
La faute en est aux Dieux
Qui la firent si belle
Et non pas à mes yeux.

*Bo swym pięknem sprawia,
że spojrzenie i wolność
nie mogą przy niej się ostać.
Winni są bogowie,
którzy stworzyli ją tak piękną,
a nie moje oczy.*

Qu'on accuse donc leur pouvoir
Je ne puis vivre sans la voir
Ni la voir sans brûler pour elle.
La faute en est aux Dieux
Qui la firent si belle
Et non pas à mes yeux.

*Niechże więc oskarża się ich moc —
nie potrafię żyć, jej nie widząc,
ani widzieć jej, nie płonąc dla niej.
Winni są bogowie,
którzy stworzyli ją tak piękną,
a nie moje oczy.*

Le doux silence de nos bois

sł. Henriette de Coligny, hrabina de La Suze
(1618–1673)

Le doux silence de nos bois
N'est plus troublé que de la voix
Des oyseaux que l'amour assemble.
Bergère qui fais mes désirs
Voicy le mois charmant
des fleurs et des zéphirs
Et la saison qui te ressemble.
Ne perdons pas un moment des beaux jours
C'est le temps des plaisirs
et des tendres amours.

*Słodką ciszę naszych gajów
zakłóca dziś jedynie śpiew
ptaków, które miłość złączyła.
Pasterko, co budzisz me pragnienia,
oto czarowny miesiąc kwiatów i zefirów,
pora roku tak bardzo do ciebie podobna.
Nie traćmy ani chwili z tych pięknych dni,
to czas rozkoszy i czutej miłości.*

Songeons en voyant le printemps
qu'il en est un dans nos beaux ans
qu'on n'a qu'une fois en sa vie.
Mais c'est peu que d'y songer

Il faut belle Philis il faut le ménager
Cette saison nous y convie.
Ne perdons pas un moment des beaux jours
C'est le temps des plaisirs
et des tendres amours.

*Spójrzmy na wiosnę i pomyślmy,
że i w naszych pięknych latach
jest taka wiosna, która zdarza się tylko raz.
Lecz samo marzenie nie wystarczy —
trzeba, piękna Filido, trzeba mądrze ją przeżyć,
bo ta pora właśnie nas do tego wzywa.
Nie traćmy ani chwili z tych pięknych dni,
to czas rozkoszy i czutej miłości.*

Recytatyw Orfeusza: *Trop indiscret Amour*

sł. Philippe Quinault (1635–1688)

Trop indiscret Amour, devoir trop rigoureux,
Je ne sçay lequel de vous deux
Me cause le plus de martyre.
Mais que c'est un mal dangereux
D'aimer & ne le pouvoir dire.

*Miłości zbyt szczerą,
powinności zbyt surową —
nie wiem, które z was dwojga
więcej we mnie sieje bólu.
Lecz nic nie boli tak dotkliwie,
jak kochać w milczeniu, bez słowa.*

Le plus heureux amant ressent mille douleurs,
Amour se nourrit de nos pleurs;
Sous ces loix toujours on soupire;
Mais c'est le plus grand des malheurs
D'aimer quand on ne le peut dire.

*Nawet ten, komu miłość sprzyja,
cierpi tysiąc razy,
bo łzami karmi się miłość;
pod jej rządami wciąż wzdychamy —
lecz nic nie jest większym nieszczęściem
niż kochać i nie móc tego wyznać.*

Pour une bergère infidelle

Pour une bergère infidelle
En vain je brusle nuict et jour.
Un autre enfin a receu d'elle
ce qu'elle doit à mon amour.

*Dla pasterki niewiernej
na próżno płonę dniem i nocą —
w końcu innemu oddała,
co winna była mej miłości.*

Comme elle je voudrois moy-mesme
Faire de nouvelles Amours.
Cependant je sens que je l'aime
Et que je l'aimeray tousjours.

*Jak ona i ja pragnąłbym
nową miłość rozniecić w sobie.
Lecz czuję, że wciąż ją kocham
i kochać będę aż po grób.*

D'un feu secret je me sens consommer

D'un feu secret je me sens consommer
Sans pouvoir soulager le mal qui me possède;
Je pourrois bien guérir si je cessois d'aymer,
Mais j'ayme mieux le mal que le remède.

*Tajemny ogień trawi mnie od wewnątrz,
nie mogąc ukoić bólu, co mną włada.
Uleczyłbym się może, gdybym przestał kochać,
lecz wolę tę mękę niż lekarstwo na nią.*

Quand je mourrois, pourroit-on me blasmer?
Qui commence d'ayme, ne doit-il pas poursuivre?
Quand on sçaura, Philis, que j'ay cessé d'aymer,
On sçaura bien que j'ay cessé de vivre.

*A jeśli umrę — czy można mnie za to winić?
Kto raz pokochał, czyż nie powinien kochać dalej?
Gdy się dowiesz, Filido, że przestałem cię kochać,
będziesz wiedziała, że przestałem żyć.*

J'ay mille fois pensé dans ma douce langueur

J'ay mille fois pensé dans ma douce langueur,
Qu'Amour de tous ses traits avoit percé mon cœur
Lorsque la jeune Iris faisoit toute ma peine
Mais quand je pense au feu dont je suis consumé
Ah! je vois bien trop aimable Climène,
Qu'avant que de nous voir je n'avois rien aimé.

*Tysiąc razy myślałem w mej słodkiej tęsknocie,
że Miłość wszystkimi strzałami
przeszyła me serce,
gdy młoda Iris była źródłem mych cierpień.
Lecz gdy myślę o ogniu, który mnie trawi,
ach! Widzę wyraźnie, zbyt urocza Klimeno,
że zanim cię ujrzałem, niczego nie kochałem.*

Je croiois que mon cœur s'engageant une fois
Ne passeroit jamais sous de nouvelles loix.
Et que la seule mort pouroit rompre
ma chaisne.

Mais quand je pense au feu,
dont je suis consumé
Ah ! je voy bien trop aimable Climène.
Qu'avant que de nous voir je n'avois rien aimé.

*Sądziłem, że me serce, raz się związawszy,
nigdy nie podda się nowym prawom
i że tylko śmierć zdoła zerwać me okowy.
Lecz gdy myślę o ogniu, który mnie trawi,
ach! Widzę wyraźnie, zbyt urocza Klimeno,
że zanim cię ujrzałem, niczego nie kochałem.*

La bergère Annette

La bergère Annette,
Sur les bords d'un ruisseau,
Filoit sa quenouillette,
En gardant son troupeau:
Le berger Tircis qui l'aime
Plus que luy-meme,
Luy racontoit ainsi
Son amoureux soucy.

*Pasterka Annette
nad strumienia brzegiem
przędła nić ze swej kądzieli,
swej trzody pilnując wiernie,
a Tircis, pasterz, co ją kocha
bardziej niż siebie samego,
tak przed nią wyznawał wtedy
miłosnej troski brzemię.*

Jeune pastourelle,
Ton œil est plein d'appas:
Mais ton humeur cruelle,

Ne luy ressemble pas.
Faut-il que ton cœur ignore,
Que je t'adore?
Pourquoy s'il le sçait bien,
N'en découvre t'il rien?

*Pasterko młoda,
twe oczy pełne wdzięku,
lecz twego serca okrucieństwo
nijak im nie dorównuje.
Czyż serce twoje nie wie,
jak bardzo cię uwielbiam?
A jeśli dobrze o tym wie,
czemu niczym się nie zdradza?*

Un jour dans la danse,
Un berger inconnu,
Eut assez d'assurance,
Pour baiser ton sein nud.
Tu ne fis point la farouche;
Et quand je touche
Seulement ton habit,
Tu rougis de dépit.

*Pewnego dnia, w tańca wirze,
pasterz nieznajomy
odważył się, by ucałować
twą pierś odstoniętą śmiało.
Tyś się wcale nie broniła,
a gdy ja ledwie dotknę
brzegu twej sukni,
płoniesz cała ze złości.*

Outre la musette,
Dont je t'ay fait un don,
Je grave une houlette,

Des chiffres de ton nom;
Dans peu de jours je l'achève,
Et je t'élève
Les petits d'un faisant,
Pour te faire un présent.

*Prócz muzety,
którą ci ofiarowałem,
rzeźbię dziś na lasce pasterskiej
literę twego imienia.
Za parę dni ją ukończę
i chowam już dla ciebie
pisklęta młode bązanta,
by dać ci je w podarku.*

La jeune bergere
Pendant tout ces discours,
D'une main ménagere,
Alloit filant toujours;
Mais son ame fut atteinte
De cette plainte,
Son fuseau par trois fois
Luy tomba de ses doigts.

*A młoda pasterka
przez cały ten czas
ręką pilną i wprawną
wciąż przędła, nie ustając.
Lecz jej dusza się wzruszyła
tą skargą cichą, rzewną —
i wrzeciono jej trzykroć
wysunęło się z drżących palców.*

Il finit sa plainte,
La bergere s'en rit;
Il en eut l'ame atteinte

De rage & de dépit:
Puis sans pleurer davantage
D'un tel outrage,
La voyant rire ainsi,
Se mit à rire aussi.

*Skończył swoją skargę,
pasterka się roześmiała.
Jego duszę przeszyły wtedy
gniew i gorycz cała,
lecz już bez łez i żalu
nad tą zniewagą srogą,
widząc, jak ona się śmieje,
sam także śmiać się zaczął.*

J'avois juré l'autre jour

J'avois juré l'autre jour
Que sur moy ce fol amour
N'auroit jamais de prise
Mais qu'il est malaisé de garder sa franchise.

*Przysięgłem jeszcze wczoraj,
że nade mną ta szalona miłość
nigdy władzy nie zdobędzie —
lecz jakże trudno zachować swobodę serca.*

Mais hélas dans ce moment
Un object rare et charment
Tient mon ame soumise
Ah! qu'il est mal aisé de garder sa franchise.

*A oto w tej właśnie chwili
istota rzadka i urocza
trzyma mą duszę uległą —
Ach! Jakże trudno zachować swobodę serca.*